

Stockholms kommun

Beslut för gymnasieskola med introduktionsprogram efter tillsyn i Tensta gymnasium i Stockholms kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun att senast den **3 maj 2019** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Skolinspektionen konstaterar att Stockholms kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande och stödjer elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen; Lgy 11, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Elevhälsan ska främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande.
- Personal med specialpedagogisk kompetens ska även ges förutsättningar att möta elevernas behov av åtgärdande insatser.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen konstaterar att Stockholms kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Under medverkan av lärare och personal ska rektorn analysera vad som påverkar och orsakar skolans kunskapsresultat.
- Rektorn ska utifrån analysen planera för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomföra dessa.
- Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Bedömning

Skolinspektionens utredning visar att det finns brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete på Tensta gymnasium. Bristen består i att elevhälsan inte främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande samt att skolans specialpedagogiska kompetens inte är tillräcklig för att möta elevernas behov. Tillsynen visar även att det finns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete. Utredningen visar visserligen att skolan följer upp kunskapsresultaten men att lärare och övrig personal saknar vetskap om vad uppföljningen visar samt att de inte deltar i analysen av kunskapsresultaten. Eftersom det finns brister i analysarbetet saknas tillräckligt underlag för beslut om adekvata utvecklingsåtgärder utifrån analys av skolans kunskapsresultat.

Föreläggande

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Skolinspektionens bedömer att det finns brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Utredningen visar att det i viss mån genomförs förebyggande och hälsofrämjande arbete på skolan men att elevhälsans del i detta arbete är begränsad och att skolans elevhälsa främst arbetar med åtgärdande insatser. Skolinspektionen bedömer även att skolans specialpedagogiska resurs inte är tillräcklig för att möta de behov som finns på skolan. Bristerna innebär att elevernas utveckling mot utbildningens mål riskeras att försvåras.

Enligt skollagen ska det för eleverna i gymnasieskolan finnas en elevhälsa som omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska kompetenser. Elevhälsan ska främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. I förarbeten till skollagen framgår att det ska finnas en samlad elevhälsa och det framgår att elevhälsoarbetet förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper på skolan (prop. 2009/10:165 s. 276).

Av intervjuerna med representanter för elevhälsan och med lärarna framgår att elevhälsan inte arbetar förebyggande och hälsofrämjande. Även om det i elevhälsoplanen finns exempel på både förebyggande och hälsofrämjande arbete, som t.ex. att skolan ska vara en drog- och rökfri miljö samt att arbeta för att öka elevernas närvaro på lektionerna, framgår det i intervjun med elevhälsan att det saknas förutsättningar för elevhälsan att arbeta förebyggande och hälsofrämjande. Elevhälsorepresentanterna uppger att de främst arbetar med åtgärdande insatser. I intervju med lärare framkommer att det pågår ett hälsoprojekt på skolan med förebyggande inslag kring kost och träning. Detta projekt drivs dock av lärare i idrott och hälsa och elevhälsan medverkar inte i projektet. En lärare uppger att förra läsåret besökte elevhälsan lärarnas arbetslag varje månad men att elevhälsan är "osynliga" det här läsåret. Vidare lyfter lärarna fram att många språkintröskselever har behov av att träffa elevhälsopersonal, vilket försvåras av den begränsade tid som flera av elevhälsans kompetenser befinner sig på skolan. Rektorn, som arbetat på Tensta gymnasium sedan oktober 2018, uppger i intervju att han tillsammans med elevhälsan

har identifierat behov av förebyggande- och hälsofrämjande arbete som har dokumenterats i skolans elevhälsoplan och som ska genomföras under läsåret.

Vidare framgår av utredningen att skolans specialpedagogiska kompetens inte är tillräcklig för att möta elevernas behov av åtgärdande insatser för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Representanter för elevhälsan och lärare uppger i intervjuer med Skolinspektionen att skolan saknar en specialpedagog. Både lärarna och representanter för elevhälsan säger i intervjuerna att skolan behöver specialpedagogisk kompetens, både utifrån elevernas behov men även som stöd för lärarna. En representant för elevhälsan lyfter fram att i arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd saknas en specialpedagog. Även lärarna säger att lärarna behöver specialpedagogiskt stöd i sitt arbete, främst avseende arbetet med elever med funktionsvariationer. Visserligen framgår det av intervjuerna med lärarna, representanter för elevhälsan och rektorn att det på skolan finns en person med viss specialpedagogisk kompetens men det framgår även att både lärare och elevhälsa anser att den kompetensen inte motsvarar de behov som finns på skolan. I synpunkter på protokollet uppger rektorn med att det finns specialpedagogisk kompetens på enheten och att om det framkommer att den inte är tillräckligt måste omprioriteringar göras för att återinföra en utbildad speciallärare/specialpedagog.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten vid Tensta gymnasium inte uppfyller författningarnas krav föreligger skäl att förelägga Stockholms kommun att fullgöra sina skyldigheter att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Tensta gymnasiums systematiska kvalitetsarbete. Utredningen visar att skolan följer upp kunskapsresultaten på skolenhetsnivå men att lärare och övrig personal saknar kännedom om dessa resultat samt att de inte deltar i analysen av kunskapsresultaten. Däremot visar utredningen att skolan, via elevenkäter på gruppnivå, följer upp, analyserar och beslutar om utvecklingsåtgärder avseende trygghet och studiero. Skolinspektionen konstaterar att skolans kvalitetsarbete avseende kunskapsresultat inte är en process där lärare och övrig personal deltar i arbetet med uppföljning och analys gällande kunskapsresultaten. Att det saknas delaktighet av lärare och övrig personal försvårar förutsättningarna för rektorn att fatta beslut om relevanta åtgärder för att utveckla skolans verksamhet.

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består av uppföljning, analys och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Skolinspektionens utredning visar att skolans samlade kunskapsresultat följs upp men att lärare och annan personal saknar kännedom om dessa resultat. Av intervjuerna med lärarna och med representanter för elevhälsan framgår att det sker individuella kunskapsuppföljningar av varje elevs progression men att det enligt de intervjuade saknas kunskapsuppföljning på grupp- och skolnivå. I lärarintervjun säger en lärare att för två läsår sedan genomfördes uppföljningar på grupp- och skolnivå men att det inte har gjorts sedan dess. En representant för elevhälsan uppger att hen, på skolenhetsnivå, kan se vilka elever som går vidare till ett nationellt gymnasieprogram, får betyg eller studieintyg men representanten är osäker på om det finns någon sammanställd uppföljning som skolans personal kan ta del av. Rektorn, som varit rektor för Tensta gymnasium sedan oktober 2018, framför i sin intervju med Skolinspektionen att han följer elevernas progression på individnivå och har som syfte att summera detta på skolnivå. Vidare säger rektorn att skolans nulägesbild behövs beskrivas tydligare för att få en bättre uppfattning om var skolan är på väg. Rektorn framför även i intervjun att kunskapsuppföljning för föregående läsår borde finnas som en del av huvudmannens systematiska kvalitetsarbete. Av inkomna kompletteringar den 10 december framgår att det sker en uppföljning av kunskapsresultatet på skolenhetsnivå.

Vidare visar utredningen att det görs en viss analys av kunskapsresultaten på grupp- och skolnivå men att lärare och annan personal inte deltar i analysarbetet. Av intervjuerna med lärarna och med representanter för elevhälsan framgår att ingen av de intervjuade har deltagit i analysarbetet av skolenhetens kunskapsresultat. I lärarintervjun säger lärarna att det tidigare har funnits ett systematiskt kvalitetsarbete på skolan men att den processen inte genomförs idag. Vidare uppger två lärare att för två läsår sedan deltog några lärare i analysen av kunskapsresultaten men att detta inte gjorts sedan dess. Av dokumentation som Skolinspektionen tagit del av framgår snarare beskrivningar av resultat samt utvecklingsåtgärder än bakomliggande orsaker till skolans resultat. Eftersom det finns brister i analysarbetet saknas tillräckligt underlag för beslut om adekvata utvecklingsåtgärder. Även om det finns beslutade utvecklingsåtgärder så utgår de inte från en tillräcklig analys av skolans måluppfyllelse.

Av synpunkter på protokollet framgår att ett av målen för 2019 är att utveckla skolenhetens systematiska kvalitetsarbete. Rektorn framför i sina synpunkter på protokollet att ett av huvudmannens mål för kommande kalenderår är att ta fram rutiner för skolenhetens systematiska kvalitetsarbete avseende bland annat uppföljning, analys och adekvata utvecklingsåtgärder.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten vid Tensta gymnasium inte uppfyller författningarnas krav föreligger skäl att förelägga Stockholms kommun att fullgöra sina skyldigheter att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Stockholms kommun uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Stockholms kommun uppfyller författningarnas krav inom extra anpassningar och särskilt stöd.

Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Stockholms kommun uppfyller författningarnas krav inom arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten).

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Stockholms kommun uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Stockholms kommun uppfyller författningarnas krav inom trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

På Skolinspektionens vägnar

X Anna Möller

Beslutsfattare
Signerat av: Anna Möller

X Indra Kullenberg

Föredragande
Signerat av: Indra Kullenberg

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Tensta gymnasium

Fakta om Tensta gymnasium

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Stockholms kommun under hösten 2018. Tensta gymnasium besöktes av Skolinspektionen den 21 november 2018.

Tensta gymnasium är en kommunal skola i Stockholms kommun. Tensta gymnasiums verksamhet omfattar introduktionsprogrammet språkintröduktion. Vid tiden för tillsynsbesöket gick drygt 100 elever på skolan.

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Det finns ingen nationell statistik över kunskapsresultat för introduktionsprogram.

Trygghet och studiero

Av den enkät som huvudmannen genomförde vårterminen 2018 framgår att 57 procent av de svarande kände sig trygga på skolan. Avseende studiero uppger 45 procent att det är lugnt på lektionerna när eleverna arbetar med olika uppgifter.